

T.C. Halkların Demokratik Partisi
Grup Başkanlığı

Sayı: 7546
Tarih: 02.06.2020

30481

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı **Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

Türkiye'nin de taraf olduğu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 5. Maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesine rağmen son günlerde kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara yönelik kötü muamelesi ve keyfi şiddet uygulamaları Türkiye'nin dört bir yanında artarak devam etmektedir. COVID-19 salgınından dolayı uygulanan sokağa çıkma yasakları bahane edilerek topluma yönelik uygulanan kolluk kuvveti şiddeti sistematik bir şekilde devam etmektedir.

Gaziantep gişelerinde durdurulan Diyarbakır'a ait bir otobüs firmasından polisler tarafından indirilen bir genç yurttaş herkesin gözü önünde darp edilerek gözaltına alınmıştır. O an orada bulunan yurttaşların çektiği darp görüntüleri basında da yer almıştır. Daha önce Nusaybin, Sultangazi, Eyüp, Sultanbeyli, Zeytinburnu, Adana, Çorlu, Cizre ve Edirne'nin Keşan ilçesinde yaşanan polis şiddeti görüntüleri yine kamuoyuna yansımıştı.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Dokümantasyon Merkezi'nin verilerine göre, 11 Mart-28 Mayıs tarihleri arasında korona virüsü (Covid-19) salgını nedeniyle alınan sokağa çıkma yasakları ve diğer tedbir ve kısıtlamalara uymadıkları gerekçesiyle 78'i polis ve bekçi; 3'ü belediye zabıta memuru tarafından olmak üzere en az 81 kişi şiddet, işkence ve kötü muameleye maruz kalmıştır.

İçişleri Bakanlığı polis şiddetini münferit vaka olarak tanımlamakla soruna 'polisimiz ve Emniyet Teşkilatımız, toplum nezdinde yıpratılmaya çalışılmaktadır' şeklinde yaklaşarak polis-bekçi şiddetini sistematik bir hal almasına yol açmaktadır. Bu durum, insan hakları ihlallerinin daha çok yaşanmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesinde geçen "İşkence ve Kötü Muamele" yasağına aykırı bir şekilde hareket eden kolluk kuvvetleri hakkında herhangi bir ceza yaptırımını yapılmakta mıdır? Eğer yapılmamışsa neden yapılmamıştır?
- 2- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 5. Maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi neden uygulanmıyor?
- 3- Bakanlığınızca ülkede süregelen kolluk kuvveti şiddeti, kötü muamele ve işkence vakalarının son bulması için bir çalışma yürütmekte misiniz? Kolluk kuvvetleri tarafından uygulanan darp, işkence, kötü muamelenin sona ermesi için alınan önlemler nelerdir?
- 4- Anayasa'nın "17'nci maddesi oldukça açık bir ifadeyle "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz" denmesine rağmen Türkiye'de neden şiddet ve işkence vakaları bulunmaktadır?
- 5- Güvenlik güçlerinin faili olduğu suç ve insan hakları ihlallerinden dolayı neden yargılanmamaktalar? Kolluk kuvvetlerinin karıştığı şiddet olaylarının üstü neden kapanmaktadır?
- 6- Gaziantep gişelerinde durdurulan Diyarbakır'a ait bir otobüs firmasından polisler tarafından indirilen bir genç yurttaş polis tarafından darp edildiği iddiası doğru mudur Gaziantep'te söz konusu gence işkence eden kolluk kuvvetleri hakkında bir soruşturma veya işlem başlatılmış mıdır ya da başlatılacak mı?
- 7- Kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara yönelik keyfi şiddet ve kötü muamele talimatı kim ve kimler tarafından verilmektedir? Kolluk kuvvetleri neden şiddete başvurmaktalar? Kolluk kuvvetlerinin güç kullanmadaki pervasızlığının nedeninin "cezasızlık politikası" olduğunu düşünüyor musunuz?
- 8- Kolluk kuvvetlerinin karıştığı şiddet olaylarındaki artışın en önemli nedenleri nelerdir? Kolluk kuvvetlerinin şiddete başvurusu ile iktidarın söylemleri ve politikaları arasında bir bağ olduğunu düşünüyor musunuz?
- 9- Devletin taraf olduğu AHİM ve uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülükleri neden yerine getirmiyorsunuz? Türkiye'nin yerine getirmekle yükümlü olduğu uluslararası sözleşmeler ve Anayasa'nın ilgili kanun maddeleri neden uygulanmıyor?
- 10- 2019-2020 yılları arasında işkence, darp, kötü muamele nedeniyle hakkında soruşturma açılan kaç kolluk kuvveti mensubu bulunmaktadır? Son dönemlerde işkence, darp, kötü muamele nedenleriyle hakkında şikâyet bulunan kaç kolluk kuvveti mensubu vardır?